

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Лекція 2

**Історичні витoki формування академічної
культури дослідника: глобальний,
європейський та національний контексти**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Lecture 2

**Historical origins of the formation
of the researcher's academic culture:
global, EU and national contexts**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

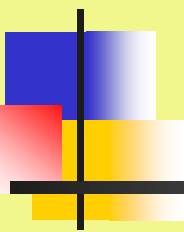
Зміст

1. Історичні витoki формування академічної культури у вищій освіті в Європі, Україні, у світі
2. Моделі класичного університету та академічна культура університету.
3. Посткласичний університет та академічна культура.
4. Європейські стандарти академічної культури.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

-
-
1. Historical origins of the formation of academic culture in higher education in Europe, in Ukraine, in the world.
 2. Models of classical university and academic culture of the university.
 3. Post-classical university and academic culture.
 4. European standards of academic culture

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Мета лекції:

- сприяти розумінню у слухачів процесу **формування академічної культури дослідника** у вищій освіті в Європі, Україні, у світі, аналізувати сутнісні зміни у компонентах академічної культури дослідника у світі, в Європейському регіоні загалом та в різних країнах Європи зокрема

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ключові поняття теми

Заклад вищої освіти - окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей (згідно з ЗУ «Про вищу освіту» 2014 р.);

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ключові поняття теми •

Університет (від лат. universitas — «сукупність», universitas magistrorum et scholarium - сукупність, об'єднання тих, хто вчить, і тих, хто навчається) — автономний вищий навчальний заклад , тип якого було започатковано в Європі за часів Середньовіччя, у якому освітня діяльність поєднується з науковою роботою та служінням суспільству.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ключові поняття теми •

Академічна культура» - - культура університету; система цінностей, традицій, норм, правил, зразків поведінки проведення наукового дослідження; культура дослідницької праці; культура критично-творчого мислення, наукова мовна культура; культура спілкування наукових наставників та учнів; культура доброчесності.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ключові поняття теми •

Модель - від лат. *modulus* — «міра, аналог, зразок») — відтворення чи відображення об'єкту, задуму (конструкції), опису чи розрахунків, що відображає, імітує, відтворює принципи внутрішньої організації або функціонування, певні властивості, ознаки чи (та) характеристики об'єкта дослідження чи відтворення (оригіналу)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Методи дослідження

Вивчення офіційних документів:

- матеріали та рекомендації форумів міністрів освіти (Ради Європи тощо);
- документи ООН, ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ, міжнародних конференцій з питань освіти, що проходять під егідою Міжнародного бюро освіти, Ради Європи, документи міжнародних університетських мереж тощо;
-

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Методи дослідження

документація ЗВО, у яких фіксується змістовий, процесуальний та результативний аспекти діяльності.

Вивчення науково-педагогічних досліджень;

- блоги з проблем інноваційного розвитку вищої освіти;

Порівняльний (порівняльно-зіставний) метод;

- Емпіричні методи: бесіда, діалог, обговорення дослідницьких проблем вищої освіти інших країн.

-

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

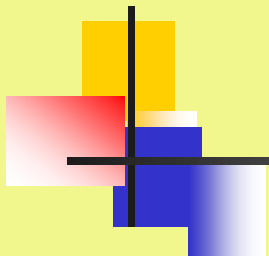
Історичні витoki формування академічної культури у вищій освіті в Європі, Україні, у світі

-

Країна	Школи	Теми
Давня Греція	Школа підвищеного Рівня бібліотека Академія гуртки учнів	риторика, етика, логіка
Давній Рим	школа Атенеум- «школа витончених мистецтв» «Римська школа» (Schola romana)	граматика, елоквенція (риторика), філософія, діалектика (логіка)
Візантія (V-XI ст.)	"Аудиторіум" (з XI ст. Магнавра)	дискусія
Франкська держава (Імперія Каролінгів) (кінець VIII – початок XIX ст.)	Придворна школа Карла Великого	гурток вчених
Київська Русь (X – XIII ст.)	школа "книжного вчення" князя Володимира (з 988р)	вивчали вільні мистецтва

Університет

Університети	навчання
Університети в епоху Європейського Середньовіччя (XII—XV ст.)	звання "доктора наук"
Університети у період Середньовіччя	Болонська модель – орієнтація на автономію та світську владу, домінування студентської гільдії Паризька модель – управління ґрунтувалося на професорському самоврядуванні
Львівський університет - 20 січня 1661 р. польським королем було надано "	статус академії і титул університету із правом викладання університетських дисциплін і присвоєння учених ступенів.
Харківський університет	титул університету із правом викладання університетських дисциплін і присвоєння учених ступенів.
Київський університет	титул університету із правом викладання університетських дисциплін і присвоєння учених ступенів.

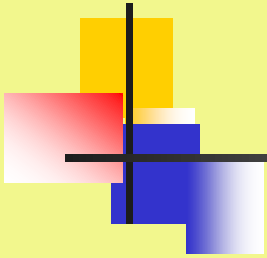

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Моделі класичного університету та академічна культура університету

-

Університети (моделі)	навчання
Німецька модель Берлінський університет Фрідріха Вільгельма (університет Гумбольдта)	принцип єдності місії дослідження та навчання; принцип академічної свободи, яка включає як Lernfreiheit ("свободу вчитися") ,так і Lehrfreiheit ("свободу викладати"); принцип самодостатності кожної з наукових дисциплін, яка стверджує чистоту дослідження у кожному конкретному випадку.
Англійська (ньюманівська) модель католицький університет в Дубліні	"Дискурси про фокус та природу університетської освіти": розвиток особистості як головна мета діяльності; провідне значення академічної спільноти; важливість читання лекцій як методу навчання
Французька модель Університет, створений Наполеоном, об'єднував всі вищі навчальні заклади та факультети держави.	Статус академії і титул університету із правом викладання університетських дисциплін і присвоєння учених ступенів; підготовка кадрів за єдиними, чітко визначеними навчальними планами й освітніми програмами під жорстким контролем уряду. Наукові дослідження повністю були виведені з університетів та передані до компетенції академії наук.
Американська модель	служіння суспільству як підстава функціонування; Відсутність уніфікації, диверсифікованість

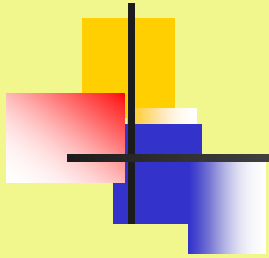

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Посткласичний університет та академічна культура

-

Велика хартія університетів (Magna Charta Universitatum), 1998 р.: визначає основні етичні та академічні принципи функціонування закладів вищої освіти:

1. Університет - **самостійна установа** в суспільствах із різною організацією. Він **створює, вивчає, оцінює та передає культуру** за допомогою досліджень і навчання.
2. **Викладання та дослідницька робота в університетах мають бути неподільні.**
3. **Свобода** в дослідницькій і викладацькій діяльності є **основним принципом університетського життя.**
4. Університет є хранителем **традицій європейського гуманізму.**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Європейські стандарти академічної культури

- Європейський кодекс академічної доброчесності
https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/hi/h2020-ethics_code-ofconduct_en.pdf

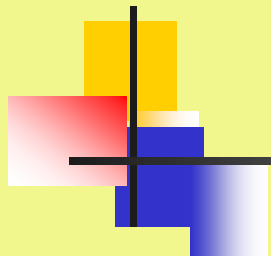

«Стратегія 2020» (Europe–2020: Europe’s growth strategy http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/europe_2020_explained.pdf) визначила три основні фактори зміцнення економіки:

– розумне зростання, що передбачає розвиток економіки, який базується на знаннях та інноваціях;

– стійкий ріст, який означає створення економіки заснованої на доцільному використанні ресурсів, екології та конкуренції;

сприяння підвищенню рівня зайнятості населення, досягнення соціальної та територіальної згоди.

«Європа–2020» напрямки діяльності:

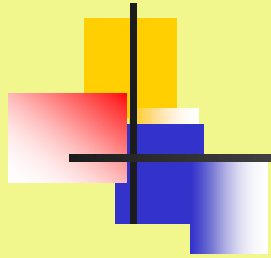
«Інноваційний союз» для поліпшення умов та можливостей фінансування досліджень та інновацій

«План розвитку цифрових технологій у Європі»

«Індустріальна політика, спрямована на глобалізацію»

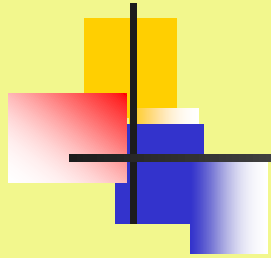
«План із розвитку нових здібностей та збільшення кількості робочих місць»

«Європейська політика проти бідності»

Стратегія «Європа–2020» передбачає поглиблення співпраці з метою реалізації на практиці концепції навчання упродовж життя:

- Нові базові кваліфікації для всіх.
- Збільшення інвестицій у гуманітарні ресурси.
- Інновації в методах викладання і навчання.
- Оцінювання навчання.
- Переосмислення професійного консультування.
- Наближення навчання до студентів.
- Вплив регіональних і місцевих структур з прийняття рішень

принципи забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти:

- 1) вищі навчальні заклади несуть первинну відповідальність за якість та її забезпечення;
- 2) забезпечення якості відповідає багатоманітності систем вищої освіти, інституцій, програм та студентам;
- 3) забезпечення якості підтримує розвиток культури якості;
- 4) забезпечення якості бере до уваги потреби й очікування студентів, всіх стейкхолдерів та суспільства.

Питання для самопідготовки:

Характеризуючи історичні витоки формування академічної культури у вищій освіті в Європі, Україні, у світі, виділіть основні ознаки академічної культури в різний період

Яка модель класичного університету Вам найбільше імпонує?

Поміркуйте, які вимоги до наукових робіт і навчання у посткласичному університеті?

Визначте європейські стандарти академічної культури за книгою: **Хоружий Г. Ф.** *Європейська політика вищої освіти. Монографія.* – Полтава: Дивосвіт, 2016. – 384 с.